

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► B

DECYZJA KOMISJI

z dnia 13 sierpnia 2008 r.

ustanawiająca ekologiczne kryteria przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego farbom i lakierom zewnętrznym

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 4452)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2009/543/WE)

(Dz.U. L 181 z 14.7.2009, str. 27)

zmieniona przez:

Dziennik Urzędowy

► M1

Decyzja Komisji 2011/740/UE z dnia 14 listopada 2011 r.

nr	strona	data
L 297	64	16.11.2011

DECYZJA KOMISJI**z dnia 13 sierpnia 2008 r.****ustanawiająca ekologiczne kryteria przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego farbom i lakierom zewnętrznym***(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 4452)***(Tekst mający znaczenie dla EOG)****(2009/543/WE)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1980/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. w sprawie zrewidowanego programu przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1 akapit drugi,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na mocy rozporządzenia (WE) nr 1980/2000 wspólnotowe oznakowanie ekologiczne można przyznać produktowi posiadającemu takie właściwości, dzięki którym może przyczyniać się on w znacznym stopniu do poprawy kluczowych aspektów środowiskowych.
- (2) Rozporządzenie (WE) nr 1980/2000 stanowi, że szczegółowe kryteria dotyczące przyznawania oznakowania ekologicznego należy ustalić dla poszczególnych grup produktów.
- (3) Należy przyjąć nową decyzję ustanawiającą kryteria ekologiczne przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego farbom i lakierom zewnętrznym.
- (4) Kryteria ekologiczne oraz związane z nimi wymogi w zakresie oceny i weryfikacji powinny obowiązywać przez okres czterech lat.
- (5) Środki przewidziane w niniejszej decyzji oparte są na projekcie kryteriów opracowanym przez Radę ds. Znakowania Ekologicznego Unii Europejskiej, ustanowioną na mocy art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000.
- (6) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią komitetu powołanego na mocy art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Grupa produktów „farby i lakiery zewnętrzne” obejmuje przeznaczone do stosowania na zewnątrz dekoracyjne i ochronne farby i lakiery, bejce oraz produkty pokrewne, do budynków oraz mebli zewnętrznych, podłóg i ogrodzeń, zgodnie z ust. 2, przeznaczone dla amatorów i profesjonalistów, produkowane przede wszystkim do zastosowań zewnętrznych i wprowadzane na rynek w tym charakterze.

⁽¹⁾ Dz.U. L 237 z 21.9.2000, s. 1.

▼B

Grupa ta obejmuje między innymi powłoki i farby podłogowe, produkty barwione przez dystrybutorów na życzenie dekoratorów, zarówno amatorów, jak i profesjonalistów, systemy barwiące, farby dekoracyjne w postaci cieczy lub past, które mogą być wstępnie przygotowane, barwione lub preparowane przez producentów w odpowiedzi na oczekiwania konsumentów, w tym farby do drewna, bejce do drewna i desek, powłoki murarskie i powłoki wykończeniowe do metalu (z wyjątkiem antykorozyjnych powłok wykończeniowych i środków gruntujących) oraz środki gruntujące (oraz podkładowe) związane z tymi systemami produktów.

2. „Farba” oznacza barwiony materiał do pokrywania w postaci cieczy, pasty lub proszku, który po zastosowaniu na podłożu tworzy nieprzezroczystą warstwę o właściwościach ochronnych, dekoracyjnych lub specjalnych walorach technicznych.

„Lakier” oznacza bezbarwny materiał do pokrywania, który po zastosowaniu na podłożu tworzy stałą przezroczystą warstwę o właściwościach ochronnych, dekoracyjnych lub specjalnych walorach technicznych.

Po zastosowaniu farba i lakier wysychają, tworząc warstwę stałą, przylegającą do podłoża i chroniącą je.

Farby i lakiery dekoracyjne stanowią farby i lakiery stosowane na budynkach i ich elementach wykończeniowych oraz zewnętrznych meblach, podłogach i ogrodzeniach w celach dekoracyjnych i ochronnych. Są one nakładane *in situ*. Pełnią funkcję dekoracyjną, stanowiąc jednocześnie warstwę ochronną.

Bejce (lazury) oznaczają powłoki tworzące przezroczystą lub półprzezroczystą warstwę dekoracyjną i chroniącą drewno przed wpływem czynników atmosferycznych, która umożliwia łatwe utrzymywanie drewna w pożądanym stanie.

Powłoki murarskie oznaczają powłoki, które tworzą warstwę dekoracyjną i ochronną, przeznaczone do stosowania na betonie, nadających się do malowania elementów murarskich, odlewach, krzemianie wapnia lub cemencie wzmocnionym włóknem. Są one zasadniczo przeznaczone do zastosowań zewnętrznych, ale można ich używać do wewnątrz lub też na sufitach i sufitach balkonowych.

„Systemy barwiące” oznaczają metodę przygotowywania kolorowych farb poprzez mieszanie „podkładu” z kolorowymi barwnikami.

3. Wymieniona grupa produktów nie obejmuje:

- a) powłok antykorozyjnych;
- b) powłok zabezpieczających przed zanieczyszczeniami;
- c) środków konserwujących do drewna;
- d) powłok do specjalnych zastosowań przemysłowych i profesjonalnych, włączając w to powłoki o podwyższonej trwałości;
- e) żadnych produktów przeznaczonych przede wszystkim do zastosowań wewnętrznych i wprowadzanych na rynek w takim charakterze.

Artykuł 2

1. Aby uzyskać wspólnotowe oznakowanie ekologiczne na mocy rozporządzenia (WE) nr 1980/2000 oraz zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, farby i lakiery muszą należeć do grupy produktów „farby i lakiery zewnętrzne” zdefiniowanej w art. 1 oraz spełniać kryteria ekologiczne wymienione w załączniku do niniejszej decyzji.

▼ B

2. Jakościowe reaktywne powłoki dwuskładnikowe do celów specjalnych zastosowań muszą spełniać następujące warunki:
  - a) oba komponenty muszą spełniać kryteria ekologiczne ustanowione w załączniku (z wyjątkiem kryterium dla lotnych związków organicznych);
  - b) musi im towarzyszyć informacja, że komponentów nie wolno używać oddzielnie ani mieszać z innymi produktami;
  - c) końcowy produkt gotowy do użycia musi również spełniać kryteria ekologiczne włącznie z kryterium dla lotnych związków organicznych.
3. Powłoki wprowadzane do obrotu, przeznaczone zarówno do wnętrza, jak i do zastosowań zewnętrznych, muszą spełniać zarówno kryteria ustanowione w niniejszej decyzji dla farb i lakierów zewnętrznych, jak i kryteria ustanowione w decyzji Komisji 2009/544/WE ⁽¹⁾ dla farb i lakierów do wnętrza.

▼ M1*Artykuł 3*

Kryteria ekologiczne dotyczące grupy produktów „farby i lakiery zewnętrzne” oraz wymogi oceny i weryfikacji dotyczące tych kryteriów są ważne do dnia 30 czerwca 2013 r.

▼ B*Artykuł 4*

Do celów administracyjnych grupie produktów „farby i lakiery zewnętrzne” przypisuje się numer kodu „33”.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

⁽¹⁾ Zob. 39 s. niniejszego Dziennika Urzędowego.

ZAŁĄCZNIK

A. RAMY

Cel kryteriów

Niniejsze kryteria mają na celu w szczególności:

- wydajne wykorzystanie produktów i minimalizację odpadów,
- zmniejszenie zagrożeń środowiskowych i innych (takich jak ozon troposferyczny) poprzez ograniczenie emisji rozpuszczalników,
- zmniejszenie emisji substancji toksycznych i innych zanieczyszczeń do wód. Kryteria ustanowiono na poziomie promującym znakowanie ekologiczne tych farb i lakierów zewnętrznych, które wywierają mniejszy wpływ na środowisko naturalne.

Wymogi w zakresie oceny i weryfikacji

Określone wymogi w zakresie dotyczące oceny i weryfikacji podane są w ramach każdego kryterium.

W przypadku gdy wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia deklaracji, dokumentacji, analiz, sprawozdań z badań lub innych dowodów demonstrujących zgodność z kryteriami, dokumenty te mogą pochodzić odpowiednio od wnioskodawcy i/lub jego dostawcy(-ów) i/lub jego (ich) poddostawcy(-ów) itd.

Gdy sytuacja tego wymaga, możliwe jest zastosowanie innych metod badawczych niż wskazane dla każdego kryterium, jeśli są one uznawane za równoważne przez właściwy organ oceniający wniosek.

W stosownych przypadkach właściwe organy mogą wymagać odpowiedniej dokumentacji, a także mogą przeprowadzać niezależne badania weryfikacyjne.

Zaleca się, aby przy ocenie wniosków oraz monitorowaniu zgodności z kryteriami właściwe organy brały pod uwagę wdrożenia uznanego systemu zarządzania środowiskiem, jak np. EMAS lub ISO 14001 (*Uwaga*: wdrażanie takich systemów zarządzania nie jest wymagane).

Gdy w kryteriach wymienione są składniki, obejmują one zarówno substancje, jak i preparaty. „Substancje” i „preparaty” są zdefiniowane w rozporządzeniu REACH (rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾).

Właściwemu organowi przedstawiana jest dokładna receptura produktu w odniesieniu do każdej substancji wykorzystanej przez wnioskodawcę. Należy zgłosić każdą substancję, w tym zanieczyszczenia, występującą w stężeniu większym niż 0,01 % (m/m), jeżeli w kryteriach nie określono niższego stężenia.

B. KRYTERIA EKOLOGICZNE

Wszystkie kryteria z wyjątkiem kryterium 3, które dotyczy lotnych związków organicznych, mają zastosowanie do farb i lakierów w ich opakowaniach. Zgodnie z dyrektywą 2004/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾ limity lotnych związków organicznych odnoszą się do gotowych produktów i dlatego maksymalną zawartość lotnych związków organicznych oblicza się na podstawie każdego zalecanego dodatku, takiego jak barwniki i/lub rozcieńczalniki. Do tego obliczenia potrzebne są dane dostarczane przez dostawców surowców na temat zawartości substancji stałych, zawartości lotnych związków organicznych oraz ciężaru właściwego produktu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 87.

▼B

Kryterium 1 i 2 stosuje się jedynie do farb białych i lekko barwionych (włącznie z warstwami wierzchnimi, podkładowymi i/lub przejściowymi).

W odniesieniu do systemów barwiących kryterium 1 i 2 stosuje się jedynie do białych podkładów (podkład zawierający najwięcej TiO_2). W przypadku gdy biały podkład nie spełnia wymogu wydajności co najmniej 6 m^2 z litra przy zdolności krycia 98 % zgodnie z kryterium 7a, kryterium to musi być spełnione po zabarwieniu do znormalizowanego koloru RAL 9010.

Kryterium 1 i 2 nie stosuje się do powłok przezroczystych.

1. Pigmenty białe

Zawartość pigmentów białych (białe pigmenty nieorganiczne o współczynniku załamania powyżej 1,8): Zawartość białych pigmentów w farbach nie może przekraczać 38 g na m^2 suchej powłoki o zdolności krycia 98 %. Wymóg ten nie dotyczy lakierów i bejc.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację o niestosowaniu lub dokumentację dotyczącą zawartości pigmentów białych i wydajności, wraz ze szczegółowym obliczeniem wykazującym zgodność z tym kryterium.

2. Dytlenek tytanu

Dytlenek tytanu: Emisje i zrzuty odpadów z produkcji pigmentów zawierających ditlenek tytanu nie przekraczają następujących wartości (zgodnie z dokumentem referencyjnym na temat najlepszych dostępnych technik wytwarzania dużych ilości chemikaliów nieorganicznych (BREF) z sierpnia 2007 r.):

- emisje SO_x (wyrażone jako SO_2): 266 mg na m^2 suchej powłoki (zdolność krycia 98 %),
- odpady siarczanowe: 19 g na m^2 suchej powłoki (zdolność krycia 98 %),
- odpady chlorkowe: $3,9 \text{ g}$, $6,8 \text{ g}$ i $12,5 \text{ g}$ na m^2 suchej powłoki (zdolność krycia 98 %) odpowiednio dla rutylu naturalnego, rutylu syntetycznego i rud żuźlowych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację o niestosowaniu lub odpowiednią dokumentację informującą o wielkościach stosownych emisji i zrzutów odpadów dla tych parametrów, zawartości ditlenku tytanu w produkcie oraz wydajności, wraz ze szczegółowym obliczeniem wykazującym zgodność z tym kryterium.

3. Lotne związki organiczne (VOC)

Zawartość **lotnych związków organicznych** nie może przekraczać:

Klasyfikacja produktu (dyrektywa 2004/42/WE)	Limit zawartości lotnych związków organicznych (w g/l włącznie z wodą)
Powłoki na zewnętrzne ściany o podłożu mineralnym	40
Farby pokrywające wykończenia zewnętrzne z drewna i metalu wraz z podkładami	90
Lakiery i bejce do zewnętrznych elementów wykończeniowych, włącznie z bejcami kryjącymi	90
Bejce zewnętrzne o minimalnej grubości warstwy	75
Podkłady (do zastosowań zewnętrznych)	15
Podkłady klejące (do zastosowań zewnętrznych)	15
Powłoki jakościowe jednoskładnikowe	100
Jakościowe powłoki reaktywne dwuskładnikowe do celów specjalnych takich jak podłogi	100

▼B

W tym kontekście „lotny związek organiczny (VOC)” oznacza każdy związek organiczny o początkowej temperaturze wrzenia mniejszej lub równej 250 °C, mierzonej przy normalnym ciśnieniu 101,3 kPa, zgodnie z definicją w dyrektywie 2004/42/WE. Do określenia limitów zawartości VOC wykorzystano podkategorie farb i lakierów wymienione w dyrektywie. Przytoczono jedynie kategorie odnoszące się do powłok zewnętrznych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium. Dla każdego produktu wnioskodawca podaje zawartość lotnych związków organicznych.

4. Lotne węglowodory aromatyczne (VAH)

Lotnych węglowodorów aromatycznych nie dodaje się bezpośrednio do produktu przed barwieniem lub w trakcie barwienia (gdzie stosowne), aczkolwiek można dodać składniki zawierające lotne węglowodory aromatyczne w takiej ilości, aby zawartość VAH w produkcie końcowym nie przekraczała 0,1 % (m/m).

W tym kontekście „lotny węglowodór aromatyczny (VAH)” oznacza każdy związek organiczny, zgodnie z definicją w dyrektywie 2004/42/WE, o początkowej temperaturze wrzenia mniejszej lub równej 250 °C, mierzonej w normalnym ciśnieniu 101,3 kPa, i posiadający co najmniej jedno jądro aromatyczne w rozpisanim wzorze strukturalnym.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium stwierdzającą, że nie dodano żadnych VAH innych niż zawarte w prefabrykowanych składnikach i, gdzie stosowne, deklaracje dostawców tych składników potwierdzające zawartość VAH.

5. Metale ciężkie

Następujące metale ciężkie lub ich związki nie mogą być stosowane jako składniki produktu lub barwniki (jeśli stosowne) (ani jako substancje, ani jako część stosowanych preparatów): kadm, ołów, chrom VI, rtęć, arsen, bar (z wyjątkiem siarczynu baru), selen, antymon.

Kobaltu również nie dodaje się jako składnika, z wyjątkiem soli kobaltowych stosowanych jako syntytywa w farbach alkidowych. Ich stężenie, mierzone dla kobaltu jako metalu, nie może przekraczać 0,05 % (m/m) w gotowym produkcie. Z wymogu tego jest także zwolniony kobalt zawarty w pigmentach.

Dopuszcza się śladowe ilości tych metali do 0,01 % (m/m) występujące w składnikach i pochodzące z zanieczyszczeń obecnych w surowcach.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium i, gdzie stosowne, deklaracje dostawców tych składników.

6. Substancje niebezpieczne

a) **Produkt:** Produkt nie może być sklasyfikowany jako bardzo toksyczny, toksyczny, niebezpieczny dla środowiska, rakotwórczy, toksyczny dla rozrodczości, szkodliwy, zrażający, mutageny lub drażniący (jedynie jeżeli jest to spowodowane obecnością składników oznaczonych jako R43) zgodnie z dyrektywą 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (!) przed barwieniem i po barwieniu (gdzie stosowne).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium wraz z kartą bezpieczeństwa materiału w produkcie spełniającą wymogi załącznika II do rozporządzenia REACH.

(!) Dz.U. L 200 z 30.7.1999, s. 1.

▼B

b) **Składniki (bardzo toksyczne, toksyczne, rakotwórcze, mutagenne, toksyczne dla rozrodczości):** Nie wolno stosować żadnego składnika włącznie ze składnikami stosowanymi do barwienia (jeżeli stosowne), któremu w dniu złożenia wniosku przypisuje się lub można przypisać którekolwiek z poniższych oznaczeń ryzyka (lub ich kombinację):

- R23 (toksyczne przy wdychaniu),
- R24 (toksyczne w kontakcie ze skórą),
- R25 (toksyczne w przypadku połknięcia),
- R26 (bardzo toksyczne przy wdychaniu),
- R27 (bardzo toksyczne w kontakcie ze skórą),
- R28 (bardzo toksyczne w przypadku połknięcia),
- R33 (niebezpieczeństwo skutków kumulacyjnych),
- R39 (niebezpieczeństwo wystąpienia poważnych nieodwracalnych zmian),
- R40 (ograniczone dowody działania rakotwórczego),
- R42 (może powodować uczulenie przy wdychaniu),
- R45 (może powodować raka),
- R46 (może powodować dziedziczne uszkodzenia genetyczne),
- R48 (niebezpieczeństwo poważnego uszkodzenia zdrowia na skutek długotrwałego narażenia),
- R49 (może powodować raka przy wdychaniu),
- R60 (może upośledzać płodność),
- R61 (może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki),
- R62 (stwarza ryzyko upośledzenia płodności),
- R63 (stwarza ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki),
- R68 (stwarza ryzyko powstania nieodwracalnych zmian),

ustanowionych w dyrektywie Rady 67/548/EWG⁽¹⁾ z późniejszymi zmianami lub w dyrektywie 1999/45/WE wraz z późniejszymi zmianami. Składniki aktywne wykorzystywane w recepturach jako konserwanty, którym przypisuje się jedno z następujących oznaczeń ryzyka: R23, R24, R25, R26, R27, R28, R39, R40 lub R48 (lub ich kombinację) mogą być stosowane pod warunkiem że ich udział w recepturze preparatu farby nie przekracza 0,1 % (m/m).

Alternatywnie można stosować Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów (GHS)⁽²⁾. W tym przypadku nie używa się składników, włącznie ze składnikami stosowanymi przy barwieniu (jeżeli stosowne), sklasyfikowanych w kategorii (lub jako kombinacja kategorii):

- toksyczność ostra (pokarmowa) – kategoria I, II, III,
- toksyczność ostra (skórna) – kategoria I, II, III,
- toksyczność ostra (oddechowa) – kategoria I, II, III,

⁽¹⁾ Dz.U. 196 z 16.8.1967, s. 1.

⁽²⁾ Dnia 27 czerwca 2007 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie klasyfikacji, etykietowania i pakowania substancji i mieszanin oraz zmieniającego dyrektywę 67/548/EWG i rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (COM(2007) 355 wersja ostateczna). Więcej informacji na temat pokrywania się istniejącego systemu i systemu GHS znajduje się w załączniku VII w tomie III przyjętego wniosku: http://ec.europa.eu/enterprise/reach/docs/ghs/ghs_prop_vol_iii_en.pdf

▼B

- działanie uczulające na układ oddechowy – kategoria I,
- substancje mutagenne – kategoria I, II,
- substancje rakotwórcze – kategoria I, II,
- substancje szkodliwe dla rozrodczości – kategoria I, II,
- toksyczność układowa dla narządów docelowych (pojedyncze narażenie) – kategoria I, II,
- toksyczność układowa dla narządów docelowych (wielokrotne narażenie) – kategoria I, II,

ustanowionych w ST/SG/AC.10/30⁽¹⁾ i zmienionych w ST/SG/AC.10/34/Add.3 w sprawie Globalnie Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów. Składniki aktywne wykorzystywane w recepturach jako konserwanty, którym przypisuje się jedno z następujących oznaczeń GHS, mogą być stosowane, pod warunkiem że ich udział w recepturze preparatu farby nie przekracza 0,1 % (m/m):

- toksyczność ostra (pokarmowa, skórna, oddechowa) – I, II, III (tylko pokarmowa i skórna),
- toksyczność układowa dla narządów docelowych (pojedyncze i/lub wielokrotne narażenie) – I, II (lub ich kombinacja), oraz
- rakotwórczość – kategoria II.

Można stosować metyloetyloketoksym w farbach alkilowych, pod warunkiem że jego zawartość nie przekracza 0,3 % (m/m).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium wraz z kartą bezpieczeństwa materiału w produkcie, spełniającą wymogi załącznika II do rozporządzenia REACH.

c) **Składniki (niebezpieczne dla środowiska):** Zawartość żadnego składnika, włącznie ze składnikami stosowanymi przy barwieniu (jeżeli stosowne), któremu w dniu złożenia wniosku przypisuje się lub można przypisać którekolwiek z poniższych oznaczeń ryzyka, nie może przekroczyć 2 % (m/m):

- N R50 (bardzo toksyczne dla organizmów wodnych),
- N R50/53 (bardzo toksyczne dla organizmów wodnych i może powodować długoterminowe niekorzystne zmiany w środowisku wodnym),
- N R51/53 (toksyczne dla organizmów wodnych i może powodować długoterminowe niekorzystne zmiany w środowisku wodnym),
- N R52/53 (szkodliwe dla organizmów wodnych i może powodować długoterminowe niekorzystne zmiany w środowisku wodnym),
- R51 (toksyczne dla organizmów wodnych),
- R52 (szkodliwe dla organizmów wodnych),
- R53 (może powodować długotrwałe niekorzystne skutki w środowisku wodnym),

ustanowionych w dyrektywie 67/548/EWG lub dyrektywie 1999/45/WE.

⁽¹⁾ Komitet Ekspertów Narodów Zjednoczonych ds. Transportu Towarów Niebezpiecznych oraz Globalnie Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów: <http://www.unece.org/trans/main/dgdb/dgcomm/ac10rep.html>

▼ B

Alternatywnie można stosować Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów (GHS)⁽¹⁾. W tym przypadku zawartość żadnego składnika, włącznie ze składnikami stosowanymi przy barwieniu (jeżeli stosowne), któremu w dniu złożenia wniosku przypisuje się lub można przypisać którąkolwiek z poniższych kategorii, nie przekracza 2 % (m/m):

kategorie toksyczności dla środowiska wodnego (i ich kombinacje):

— ostra I, II, III,

— przewlekła I, II, III, IV,

ustanowionych w ST/SG/AC.10/30 i zmienionych w ST/SG/AC.10/34/Add.3 w sprawie Globalnie Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów.

W każdym przypadku całkowita zawartość wszystkich składników, którym w dniu złożenia wniosku przypisuje się lub można przypisać którekolwiek z wymienionych oznaczeń ryzyka (lub ich kombinację) lub oznaczenie klasyfikacji w ramach GHS, nie może przekraczać 4 % (m/m).

Wymóg ten nie dotyczy amoniaku i alkiloamoniaku.

Wymóg ten nie ma wpływu na konieczność spełnienia warunku wymienionego w kryterium 6a) powyżej.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium wraz z wykazem składników oraz kartą bezpieczeństwa materiału w produkcie dla każdego składnika, spełniającą wymogi załącznika II do rozporządzenia REACH.

- d) **Etoksylogowane alkilofenole (APEO):** Nie używa się APEO w produktach przed barwieniem i w trakcie barwienia (gdzie stosowne).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium.

- e) **Związki izotiazolinonu:** Zawartość związków izotiazolinonu w produkcie nie może przekraczać 0,05 % (m/m) przed barwieniem i po barwieniu (gdzie stosowne). W odniesieniu do powłok do drewna zawartość związków izotiazolinonu nie przekracza 0,2 % (m/m). Podobnie zawartość mieszaniny 5-chloro-2-metylo-2H-izotiazolo-3-onu (nr EC 247-500-7) i 2-metylo-2H-izotiazolo-3-onu (nr EC 220-239-6) (3:1) nie może przekraczać 0,0015 % (m/m).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium, wskazując ilości (jeśli występują).

- f) Perfluorowane związki alifatyczne (PFAS), perfluorowane kwasy karboksylowe (PFCA) włącznie z kwasem perfluorooctowym (PFOA) oraz substancje pochodne wymienione we „Wstępnym wykazie PFOS, PFAS, PFOA, PFCA, związków pochodnych i chemikaliów degradowalnych do PFCA (zmienionym w 2007 r.) (OECD)” są niedozwolone w produkcie. Wykaz OECD umieszczony jest w załączniku do niniejszego dokumentu na temat kryteriów.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium.

- g) **Formaldehyd:** Nie dodaje się wolnych formaldehydów. Składniki wnoszące do produktu formaldehydy mogą być dodawane w ilościach gwarantujących utrzymanie wynikowej całkowitej zawartości wolnych formaldehydów po barwieniu (gdzie stosowne) nieprzekraczającej 0,001 % (m/m).

⁽¹⁾ Zob. przypis 5.

▼ B

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium. Ponadto wnioskodawca dostarcza od dostawców surowców wyniki badań wykorzystujących metodę VdL-RL 03 (Wytyczne VdL 03) „Metoda acetylo-acetonowa oznaczania stężenia formaldehydu w produktach zapuszkowanych” oraz obliczenia odnoszące te dane do produktu końcowego i wykazujące, że możliwe końcowe maksymalne stężenie formaldehydu uwolnionego z substancji uwalniających formaldehyd nie przekracza 0,001 % (m/m). Alternatywnie, zawartość formaldehydu ze składników wnoszących formaldehyd do produktu można zmierzyć w produkcie końcowym poprzez zastosowanie krajowej normy lub zatwierdzonej metody opisanej w ISO/IEC 17025, opartej na wysokosprawnej chromatografii ciekłej.

- h) **Fluorowcowane rozpuszczalniki organiczne:** Niezależnie od kryteriów 6a, 6b i 6c, jedynie związki fluorowcowane, które w dniu złożenia wniosku zostały uprzednio ocenione i nie zostały sklasyfikowane w kategorii ryzyka (lub ich kombinacji): R26/27, R45, R48/20/22, R50, R51, R52, R53, R50/53, R51/53, R52/53 i R59 zgodnie z dyrektywami 67/548/EWG i 1999/45/WE, mogą być stosowane w produkcie przed barwieniem i w trakcie barwienia (jeśli stosowne).

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium.

- i) **Ftalany:** Niezależnie od kryteriów 6a, 6b i 6c, jedynie ftalany, które w dniu złożenia wniosku zostały uprzednio ocenione i nie zostały sklasyfikowane w kategorii ryzyka (lub ich kombinacji): R60, R61, R62, R50, R51, R52, R53, R50/53, R51/53 i R52/53 zgodnie z dyrektywą 67/548/EWG i jej zmianami, mogą być stosowane w produkcie przed barwieniem i w trakcie barwienia (jeśli stosowne). Dodatkowo DNOP (ftalan di-(n-oktylowy)), DINP (ftalan di-izononylu), DIDP (ftalan di-izodecyłu) są niedozwolone w produkcie.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia deklarację zgodności z tym kryterium.

7. Przydatność do użycia

- a) **Wydajność:** Wydajność farb białych i lekko barwionych (włącznie z warstwami wierzchnimi, gruntującymi, podkładowymi i/lub przejściowymi) wynosi (przy zdolności krycia 98 %) co najmniej 6 m² z jednego litra produktu.

W odniesieniu do systemów barwiących kryterium to stosuje się jedynie do białych podkładów (podkład zawierający najwięcej TiO₂). W przypadku gdy biały podkład nie spełnia wymogu wydajności co najmniej 6 m² z litra przy zdolności krycia 98 %, kryterium to musi być spełnione po barwieniu do znormalizowanego koloru RAL 9010. Kryterium to nie ma zastosowania w odniesieniu do wszystkich pozostałych podkładów wykorzystywanych do produkcji produktów barwionych – podkłady te z zasady zawierają mniej TiO₂ i nie spełniają wymogu wydajności 6 m² z litra produktu przy zdolności krycia 98 %. W odniesieniu do farb stanowiących część systemu barwiącego wnioskodawca musi umieścić na opakowaniu produktu informację dla konsumenta i/lub poinformować punkt sprzedaży, jaki odcień bądź środek gruntujący/podkład (jeśli to możliwe, oznakowany ekologicznie przez Wspólnotę) powinno się zastosować jako bazę przed położeniem ciemniejszego odcienia.

Wydajność środków gruntujących ze specjalnymi właściwościami nieprzepuszczalnymi/uszczelniającymi, przepuszczającymi/klejącymi oraz środków gruntujących ze specjalnymi właściwościami adhezyjnymi do aluminium i powłok galwanizowanych wynosi (przy zdolności krycia 98 %) co najmniej 6 m² z jednego litra produktu.

Farby elastomerowe posiadają wydajność (przy zdolności krycia 98 %) nie mniejszą niż 4 m² z jednego litra produktu.

Wymóg ten nie ma zastosowania do lakierów, bejc, powłok i farb podłogowych, farb podkładowych, adhezyjnych środków gruntujących lub wszelakich powłok przezroczystych.

▼B

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych z wykorzystaniem metody ISO 6504/1 (Farby i lakiery – określanie zdolności krycia – Część 1: metoda Kubelka-Munka dla farb białych i lekko barwionych) lub 6504/3 (Część 3: ustalenie współczynnika kontrastu (nieprzezroczystości) farb lekko barwionych przy stałej wydajności), lub – dla farb zaprojektowanych specjalnie dla uzyskania trójwymiarowego efektu dekoracyjnego, stąd charakteryzujących się bardzo grubą warstwą – metodą NF T 30 073 (lub równoważną). W odniesieniu do podkładów wykorzystywanych do produkcji produktów barwionych nieocenionych zgodnie z wymienionymi kryteriami wnioskodawca przedstawia dowody, w jaki sposób konsument uzyska informację, że przed położeniem produktu powinien zastosować środek gruntujący i/lub szary (bądź w innym odpowiednim odcieniu) podkład.

- b) **Odporność na wodę:** Lakiery oraz powłoki i farby podłogowe muszą posiadać odporność na wodę zgodną z normą ISO 2812-3, czyli gwarantującą niezmienny połysk i kolor po 24-godzinym okresie działania wody i 16-godzinym okresie powrotu do stanu normalnego.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych z wykorzystaniem metody ISO 2812/-3 (Farby i lakiery – określanie odporności na płyny – Część 3: Metoda wykorzystująca materiał wchłaniający).

- c) **Adhezja:** Farby murarskie (z wyłączeniem przezroczystych środków gruntujących) powinny przejść zgodnie z EN 24624 (ISO 4624) test wytrzymałości na odrywanie, natomiast powłoki i farby podłogowe, podkłady do betonu oraz powłoki do drewna i metalu powinny uzyskać co najmniej wynik 2 w teście przyczepności zgodnie z EN 2409. Przy przeprowadzaniu testu zgodnie z EN 24624, jeśli wytrzymałość rozdzielcza podłoża jest mniejsza od siły przylegania farby, jest to uznawane za przejście testu; w przeciwnym razie adhezja farby musi przekraczać wartość progową 1,5 MPa.

Wnioskodawca ocenia środek gruntujący i/lub powłokę wierzchnią lub też oba jako część systemu (w trakcie badań system powinien dotyczyć produktów w miarę możliwości posiadających wspólnotowe oznakowanie ekologiczne (z wyjątkiem systemu przeznaczonego do powierzchni metalowych). Jeżeli ocenia jedynie powłokę wierzchnią, traktowane jest to jako najgorszy możliwy scenariusz dotyczący adhezji.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych przy zastosowaniu, odpowiednio, metody EN ISO 2409 lub EN 24624 (ISO 4624).

- d) **Ścieralność:** Powłoki i farby podłogowe mają odporność na ścieranie nieprzekraczającą utraty 70 mg masy po 1 000 cykli badań przy 1 000 g obciążenia i kole CS10 zgodnie z EN ISO 7784-2:2006.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych przy zastosowaniu metody EN ISO 7784-2:2006 wykazującą zgodność z wymienionym kryterium.

- e) **Czynniki atmosferyczne:** Murarskie farby wykończeniowe oraz powłoki wykończeniowe do drewna i metalu włącznie z lakierami są wystawiane na działanie sztucznych czynników atmosferycznych, w tym działaniu fluorescencyjnych lamp UV i skroplonej pary wodnej lub rozpylonej wody zgodnie z 11507:2007. Farby murarskie wystawia się na działanie w warunkach testowych przez 1 000 godzin, powłoki wykończeniowe (włącznie z lakierami) – przez 500 godzin. Warunki testowe wynoszą UVA 4 h/60 stopni C + wilgotność 4 h/50 stopni C.

Alternatywnie powłoki wykończeniowe i lakiery do drewna mogą być wystawiane na działanie czynników atmosferycznych przez 500 godzin w urządzeniu przyspieszającym działanie czynników atmosferycznych QUV z cyklicznym wystawieniem na działanie promieni UV (A) i zraszanie zgodnie z EN 927-6.

▼ B

Zmiana koloru próbek wystawionych na działanie czynników atmosferycznych nie jest większa niż $\Delta E^* = 4$, a zmniejszenie się połysku lakieru nie przekracza 30 % swojej wartości początkowej. Pomiaru połysku dokonuje się metodą ISO 2813. Kryterium zmiany koloru nie stosuje się do przezroczystych lakierów i podkładów.

Kredowanie badane jest metodą EN ISO 4628-6:2007 na wykończeniowych powłokach murarskich oraz na powłokach wykończeniowych do drewna i metalu (gdzie stosowne) po wystawieniu próbek na działanie czynników atmosferycznych. Powłoki powinny uzyskać w badaniu wynik 1,5 lub lepszy (0,5 lub 1,0). W normie podane są odniesienia wraz z ilustracjami.

Należy również ocenić następujące parametry w odniesieniu do wykończeniowych powłok murarskich oraz powłok wykończeniowych do drewna i metalu po wystawieniu próbek na działanie czynników atmosferycznych:

- łuskowatość zgodnie z ISO 4628-5:2003; gęstość łusek 2 lub mniejsza, wielkość łusek 2 lub mniejsza,
- podatność na pęknięcia zgodnie z ISO 4628-4:2003; ilość pęknięć 2 lub mniejsza, wielkość pęknięć 3 lub mniejsza,
- podatność na odparzenia zgodnie z ISO 4628-2:2003; gęstość odparzeń 3 lub mniejsza, wielkość odparzeń 3 lub mniejsza.

Ze względu na dużą liczbę możliwych kolorów barwiących powyższe badania ogranicza się do stosowanej farby podkładowej.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych bądź metodą ISO 11507:2007 zgodnie z określonymi parametrami, bądź metodą EN 927-6, bądź oboma tymi metodami (jeśli właściwe). Ponadto wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przy zastosowaniu EN ISO 4628-2, 4, 5, 6, gdzie stosowne. Wnioskodawca przedstawia również deklarację, że, gdzie stosowne, zmiana koloru powłoki odpowiada parametrom ustanowionym w niniejszym dokumencie.

- f) **Przepuszczalność pary wodnej:** Jeśli stwierdza się, że zewnętrzne farby murarskie i do betonu są oddychające, farbę klasyfikuje się w klasie II (średnia przepuszczalność pary) lub wyżej zgodnie z metodą badania EN ISO 7783-2. Ze względu na dużą liczbę możliwych kolorów barwiących kryterium to jest ograniczone do badania farb podkładowych; wymogu tego nie stosuje się do przezroczystych środków gruntujących.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych przy zastosowaniu metody EN ISO 7783-2.

- g) **Przepuszczalność wody:** Jeśli stwierdza się, że zewnętrzne farby murarskie i do betonu są wodoodporne lub elastomerowe, farbę klasyfikuje się w klasie III (niska przepuszczalność wody) zgodnie z metodą DIN EN 1062-3:1999. Ze względu na dużą liczbę możliwych kolorów barwiących kryterium to jest ograniczone do badania farb podkładowych. Wszystkie pozostałe farby murarskie klasyfikuje się w klasie II (średnia przepuszczalność wody) lub wyższej zgodnie z metodą badania DIN EN 1062-3:1999.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych przy zastosowaniu metody DIN EN 1062-3:1999.

- h) **Odporność na zagrzybenie:** Jeśli stwierdza się, że wykończeniowe powłoki murarskie posiadają właściwości przeciwgrzybicze, powłoka uzyskuje wynik 2 lub lepiej (mniej niż 10 % zagrzybenia), jak określono w metodzie BS 3900:G6. Ze względu na dużą liczbę możliwych kolorów barwiących kryterium to jest ograniczone do badania farb podkładowych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych przy zastosowaniu metody BS 3900:G6.

▼B

- i) **Wyrównywanie pęknięć:** Jeśli stwierdza się, że farby murarskie (lub do betonu) posiadają właściwości elastomerowe, farba musi być sklasyfikowana co najmniej jako A1 w temperaturze 23 °C zgodnie z DIN EN 1062-7:2004. Ze względu na dużą liczbę możliwych kolorów barwiących kryterium to jest ograniczone do badania farb podkładowych.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych przy zastosowaniu metody DIN EN 1062-7:2004.

- j) **Odporność na zasady:** Murarskie farby i środki gruntujące nie ulegają zniszczeniu w zauważalny sposób w przypadku skrapiania przez 24 godziny powłoki 10 % roztworem NaOH zgodnie z metodą ISO 2812-4:2007. Oceny dokonuje się po 24 godzinach od zakończenia skrapiania.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia sprawozdanie z badań przeprowadzonych przy zastosowaniu metody ISO EN 2812-4:2007.

8. Informacje dla konsumentów

Następujące informacje należy podać na opakowaniu produktu lub dołączyć do opakowania:

- zastosowanie, podłoże, warunki stosowania, dla których produkt jest przeznaczony. Informacja ta winna obejmować wskazówki na temat prac przygotowawczych itp., np. właściwego przygotowania podłoża, wskazówki na temat zastosowania zewnętrznego (gdzie stosowne) lub temperatury,
- zalecenia co do środków czyszczących i usuwania odpadów (w celu ograniczenia zanieczyszczenia wody). Zalecenia te winny być dostosowane do danego rodzaju produktu i rodzaju zastosowania i mogą, jeśli to wskazane, mieć formę rysunkową,
- zalecenia dotyczące warunków przechowywania produktu po otwarciu opakowania (w celu zmniejszenia ilości odpadów), w tym, jeśli właściwe, zalecenia w zakresie bezpieczeństwa,
- w odniesieniu do ciemniejszych podkładów, do których nie stosuje się kryterium 7a), podaje się informacje dotyczące zastosowania właściwych środków gruntujących lub właściwej farby podkładowej (posiadających, jeśli to możliwe, oznakowanie ekologiczne Wspólnoty),
- tekst informujący, że niewykorzystana farba wymaga specjalnego traktowania w celu bezpiecznego jej usunięcia ze środowiska i nie powinna zatem być wyrzucana razem z odpadami gospodarczymi. Informacja na temat unieszkodliwiania i zbierania udzielana jest przez władze lokalne,
- zalecenia dotyczące zapobiegawczych środków ochronnych dla malarza. Następujący tekst (lub odpowiednik) należy umieścić na opakowaniu lub do niego dołączyć:

Aby uzyskać więcej informacji wyjaśniających, dlaczego ten produkt został oznaczony kwiatkiem (wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym), należy odwiedzić stronę internetową: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel>.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia wraz z wnioskiem wzór opakowania produktu oraz deklarację zgodności z niniejszym kryterium.

9. Informacje umieszczone na oznakowaniu ekologicznym

W rubryce 2 etykiety oznakowania ekologicznego zawarty jest następujący tekst:

- dobra wydajność w zastosowaniach zewnętrznych,
- ograniczona zawartość substancji niebezpiecznych,
- niska zawartość rozpuszczalników.

Ocena i weryfikacja: Wnioskodawca przedstawia wzór opakowania produktu pokazujący jego oznakowanie oraz deklarację zgodności z niniejszym kryterium.